

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



245647

ปรัชญาการศึกษาที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่แปรปรวนตลอดเวลา

นางสาวไตรศรา สุรเทามิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาบริหารศึกษาระดับบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ © จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

b00250691

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ



245647

ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน

นางสาวโสรดา สุรเทวมิตร



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



5 2 7 7 6 0 9 6 3 6

SELECTED FACTORS RELATED TO FUNCTIONING  
OF PATIENTS WITH BIPOLAR DISORDER

Miss Sorada Suratavamit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements  
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Mental Health and Psychiatric Nursing  
Faculty of Nursing  
Chulalongkorn University  
Academic Year 2010  
Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์  
แปรปรวนสองขั้ว

โดย

นางสาว ไสรดา สุรเทวมิตร

สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง  
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

  
..... คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์  
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

  
..... ประธานกรรมการ  
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย)

  
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก  
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา)

  
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย  
(อาจารย์ ดร. ชุศักดิ์ ชัมภลิจิต)

โศรดา สุรเทวมิตร : ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน  
สองขั้ว (SELECTED FACTORS RELATED TO FUNCTIONING OF PATIENTS WITH  
BIPOLAR DISORDER) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา, 113 หน้า.

245647

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร  
ได้แก่ เพศ อายุที่เริ่มแสดงอาการ ระยะเวลาการนอนหลับ ความบกพร่องในการรู้คิด การสนับสนุนทาง  
สังคมต่อการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน  
สองขั้วที่เป็นผู้ป่วยนอกมารับการรักษาที่สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา และโรงพยาบาลศรีธัญญา  
จำนวน 132 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบทดสอบสภาพสมองเสื่อม  
เบื้องต้นฉบับภาษาไทย แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการทำหน้าที่ ซึ่ง  
แบบทดสอบและแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .94, .95 และ .95 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ  
เชิงพรรณนา สถิติไคสแควร์และสหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว มีการทำหน้าที่อยู่ในระดับบกพร่อง คิดเป็นร้อยละ 60.61
2. เพศหญิงและเพศชายไม่มีความสัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. อายุที่เริ่มแสดงอาการ ระยะเวลาการนอนหลับ ความบกพร่องในการรู้คิด และการสนับสนุนทาง  
สังคม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้วอย่างมีนัยสำคัญทาง  
สถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช..... ลายมือชื่อนิติศ..... *SoL ๑-*  
ปีการศึกษา...2553..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... *วิมลพร ✗*

# # 5277609636: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORDS: THE FUNCTIONING / SEX / AGE OF ONSET / SLEEP DURATION / COGNITIVE IMPAIRMENT / SOCIAL SUPPORT / PATIENTS WITH BIPOLAR DISORDERS

SORADA SURATAVAMIT: SELECTED FACTORS RELATED TO FUNCTIONING OF PATIENTS WITH BIPOLAR DISORDER. THESIS ADVISOR: ASST. PROF RANGSIMAN SOONTHORNCHAIYA, Ph.D., R.N, 113 pp.

**245647**

The purpose of this descriptive research was to examine the relationships between selected factors related to functioning of patients with bipolar disorder. The number of the purposive sample was 132 outpatients with bipolar disorder at the Somdet Chaopraya Institute of Psychiatry and Srithanya hospital. The research instruments were the Personal Data Record, the Mini-Mental State Examination Thai version, the Social Support and the Functioning Assessment Short Test. The reliability of the test and Questionnaires were .94, .95 และ .95 respectively. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson Chi-Square and Pearson’s product moment correlation.

Major findings were as follow:

1. The percentages of Bipolar patients who had functioning impairment were 60.61
2. Both Female and Male Variables did not significantly correlated with the functioning of patients with bipolar disorder at the level of .05.
3. The variable of age of onset, sleep duration and social support positive correlated significantly with the functioning of patients with bipolar disorder at the level of .05.

Field of Study : ....Mental Health and Psychiatric Nursing... Student’s Signature : *Sorada Sur*  
 Academic Year : ...2010..... Advisor’s Signature : *Rangsiman S.*

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ. ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา ที่ชี้แนะแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ และการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆด้วยความเอาใจใส่ เสียสละเวลาอันมีค่าช่วยเหลือ ดูแล ให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้เกิดพลังที่จะทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ ศิษย์กราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลีอนุชวิชัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ในการให้ความรู้ ข้อคิด และข้อเสนอ รวมทั้งกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าของเครื่องมือทุกชุดที่ผู้ศึกษาได้นำมาใช้จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญา และสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา คณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลสำหรับทำวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณผู้ป่วยทุกท่านที่เห็นความสำคัญ สละเวลา และให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณนางชวัลรัตน์ เขียมอุดมสิน และนางเกษณี ตระการศิริโรรัตน์ หัวหน้าและรองหัวหน้าศูนย์บริการสาธารณสุข 55 เตชะสัมพันธ์ที่ให้โอกาสในการศึกษาวิจัย รวมทั้งพี่ๆ ในศูนย์ทุกท่านที่เข้าใจ และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ รวมทั้งเพื่อนและพี่ๆต่างสาขา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยเหลือสนับสนุน ห่วงใย และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่น อดทน ไม่ย่อท้อต่อสู้กับปัญหาอุปสรรคจนสำเร็จ

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมจิตต์ คุณแม่เฉลิม และครอบครัวสุรเทวมิตร ที่ให้กำลังใจและปลอบโยน รวมทั้งคุณกฤตพจน์ สุนทรภัก ที่ให้การสนับสนุนจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ สำนักอนามัย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อไทย.....	ง
บทคัดย่ออังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว.....	11
แนวคิดการทำหน้าที่.....	20
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	51
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	68
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	73
รายการอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก.....	87
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	88
ภาคผนวก ข ใบพิทักษ์สิทธิ์ผู้ตอบแบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
ตารางผลการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ค ตารางผลการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ง ตัวอย่างจดหมายขออนุมัติบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเอกสาร	
รับรอง.....	109
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	113

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าพิสัยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้วที่ศึกษา.....	57
2	จำนวนและร้อยละของระดับการทำหน้าที่ในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว ที่ศึกษา.....	59
3	จำนวนและร้อยละของความบกพร่องในการรู้คิดในผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน สองขั้วที่ศึกษา.....	60
4	จำนวน ร้อยละ และระดับของการสนับสนุนทางสังคมในผู้ป่วยโรคอารมณ์ แปรปรวนสองขั้วที่ศึกษา.....	60
5	ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการนอนหลับ และ ความบกพร่องในการรู้คิด ต่อการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวน สองขั้ว โดยใช้สถิติเพียร์สันไคสแควร์.....	61
6	ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร ได้แก่ อายุที่เริ่มแสดงอาการ และการ สนับสนุนทางสังคม ต่อการทำหน้าที่ของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน.....	62
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคมในผู้ป่วยโรค อารมณ์แปรปรวนสองขั้วที่ศึกษาจำแนกรายชื่อ.....	106
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการทำหน้าที่โดยรวมในผู้ป่วยโรค อารมณ์แปรปรวนสองขั้วที่ศึกษา โดยจำแนกรายชื่อตามคะแนนความลำบากใน การทำหน้าที่.....	107

